

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้วิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมในกรุงเทพมหานครมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 50 เขตมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,844,607 คน (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, 2551)

กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อาศัยสูตรของ Yamane (1973, pp. 886-887) โดยกำหนดค่าความน่าเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5

การสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi stage sampling) โดยมีลำดับขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การสุ่มแบบจับสลากเพื่อเลือกเขตในการวิจัย โดยสุ่มจับสลากเขตในกรุงเทพมหานครที่จะดำเนินการวิจัย จากเขตในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 50 เขตดังนี้

1. เขตพระนคร	2. เขตบางกอกน้อย
3. เขตคูสิต	4. เขตบางขุนเทียน
5. เขตหนองจอก	6. เขตภาษีเจริญ
7. เขตบางรัก	8. เขตหนองแขม
9. เขตบางเขน	10. เขตราชวัตรบูรณะ
11. เขตบางกะปิ	12. เขตบางพลัด
13. เขตปทุมวัน	14. เขตดินแดง
15. เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	16. เขตบึงกุ่ม
17. เขตพระโขนง	18. เขตสาทร
19. เขตมีนบุรี	20. เขตบางซื่อ
21. เขตลาดกระบัง	22. เขตจตุจักร
23. เขตยานนาวา	24. เขตบางคอแหลม
25. เขตสัมพันธวงศ์	26. เขตประเวศ
27. เขตพญาไท	28. เขตคลองเตย
29. เขตธนบุรี	30. เขตสวนหลวง
31. เขตบางกอกใหญ่	32. เขตจอมทอง
33. เขตห้วยขวาง	34. เขตดอนเมือง
35. เขตคลองสาน	36. เขตราชเทวี
37. เขตตลิ่งชัน	38. เขตลาดพร้าว
39. เขตวัฒนา	40. เขตวังทองหลาง
41. เขตบางแค	42. เขตคลองสามวา
43. เขตหลักสี่	44. เขตบางนา

45. เขตสายไหม	46. เขตทวีวัฒนา
47. เขตคันนายาว	48. เขตทุ่งครุ
49. เขตสะพานสูง	50. เขตบางบอน

โดยสุ่มจับสลากให้เหลือเพียง 5 เขต ได้แก่ เขตลาดพร้าว เขตปทุมวัน เขตดินแดง เขตห้วยขวาง และเขตบางกะปิ

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (quota) โดยกำหนดสัดส่วน รายละเอียด ดังนี้

เขตลาดพร้าว	มีจำนวนประชากร	121,366 คน
เขตปทุมวัน	มีจำนวนประชากร	60,275 คน
เขตดินแดง	มีจำนวนประชากร	139,322 คน
เขตห้วยขวาง	มีจำนวนประชากร	76,948 คน
เขตบางกะปิ	มีจำนวนประชากร	150,286 คน
รวมประชากรทั้ง 5 เขตทั้งสิ้น		548,197 คน

จากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane ได้ 400 คน จึงได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (quota) แต่ละเขตได้ 80 คน ซึ่งจะสุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้ชมที่เข้าชมละครโทรทัศน์เกาหลีในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 เท่านั้น

จากการสุ่มแบบโควตา (quota) จะได้ประชากรจากแต่ละเขต ดังนี้

เขตลาดพร้าว 80 คน

เขตปทุมวัน 80 คน

เขตดินแดง 80 คน

เขตห้วยขวาง 80 คน

เขตบางกะปิ 80 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ซึ่งแต่ละตัวแปรจะประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1. ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้
2. พฤติกรรมในการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี ได้แก่ เนื้อหาบทละคร ผู้แสดงฉาก ความสมจริง การแต่งกาย และบทวิพากษ์วิจารณ์ละครโทรทัศน์

ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมในกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมในกรุงเทพมหานคร โดยใช้รูปแบบคำถามใน 6 แบบ ได้แก่ คำถามที่แสดงถึงระดับความคิดเห็นด้วย หรือความชอบ คำถามปลายเปิด เพื่อเป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 6 ตอน ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า 31-33)

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลี ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ส่วนนี้จัดเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี ได้แก่ ประเภทเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลี ระยะเวลาเลือกชม ความบ่อยในการชมละครโทรทัศน์เกาหลี การเลือกชมละครโทรทัศน์เกาหลี การรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีกับบุคคลใด เลือกชมจากแหล่งใด ความตั้งใจในการรับชม การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับละครโทรทัศน์เกาหลี ลักษณะการรับชม ซึ่งเป็นคำถามปลายปิดจำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาละครโทรทัศน์เกาหลี ได้แก่ ละครโทรทัศน์เกาหลีที่ชอบรูปแบบในการนำเสนอละครโทรทัศน์เกาหลี การดำเนินเรื่องในละครโทรทัศน์เกาหลีที่ชม ตอนจบของละครโทรทัศน์เกาหลีที่ชอบ หลังละครโทรทัศน์เกาหลีที่ชมอวสานต้องการให้มีภาคต่อหรือไม่ หลังละครโทรทัศน์เกาหลีที่ชมอวสานต้องการชมละครโทรทัศน์เกาหลีแนวใด เนื้อหาละครโทรทัศน์เกาหลีที่ชมสอดแทรกความรู้ใด เนื้อหาละครโทรทัศน์เกาหลีควรเพิ่มเติมสิ่งใด ซึ่งเป็นคำถามปลายปิดมีจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับผู้แสดงละครโทรทัศน์เกาหลี ได้แก่ นักแสดงละครโทรทัศน์เกาหลีควรมีลักษณะใด ความสามารถของนักแสดงในด้านใดมีผลต่อการนำเสนอต้องการชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีนักแสดงอายุช่วงวัยใด บุคลิกของพระเอกในละครโทรทัศน์เกาหลีที่ชอบ บุคลิกของนางเอกในละครโทรทัศน์เกาหลีที่ชอบ บุคลิกของตัวร้ายในละครโทรทัศน์เกาหลีที่ชอบ บุคลิกของนักแสดงสมทบในละครโทรทัศน์เกาหลีที่ชอบ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิดจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับเทคนิคการนำเสนอละครโทรทัศน์เกาหลี ได้แก่ องค์ประกอบที่ทำให้ละครโทรทัศน์เกาหลีดูน่าสนใจ เพลงประกอบละครโทรทัศน์เกาหลี เสียงประกอบละครโทรทัศน์เกาหลี ฉากที่ชอบ สถานที่ในการถ่ายทำ การตั้งชื่อละครโทรทัศน์เกาหลี เวลาที่ต้องการให้ออกอากาศ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิดจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเลือกชมละครโทรทัศน์เกาหลี เป็นคำถามสเกลแบบช่วงจำนวน 14 ข้อตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นจากคำถามที่ผู้วิจัยกำหนด แล้วนำมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับคะแนนความคิดเห็นตามวิธี Likert Scale โดยแบ่งระดับการใช้และความต้องการเป็น 5 ระดับแต่ระดับมีช่วงห่างเท่ากันคือ 1 คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	มาก
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	น้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ในแต่ละช่วงมีคะแนนห่างเท่า ๆ กัน

มีการแปลคะแนนดังนี้

ระดับการประเมิน	การแปลค่าคะแนน
มากที่สุด	4.51-5.00
มาก	3.51-4.50
ปานกลาง	2.51-3.50
น้อย	1.51-2.50
น้อยที่สุด	1.00-1.50

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือหรือความเชื่อมั่น เพื่อนำไปดำเนินการทดสอบก่อนการเก็บข้อมูลจริงระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2553

การตรวจสอบความเที่ยงตรง

การตรวจสอบความเที่ยงตรงได้แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบคำถามในแต่ละส่วน เพื่อความสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ แล้วจึงนำไปให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม ตามจนเกิดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อ หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อดำเนินการทดสอบค่าความเชื่อถือได้ในขั้นต่อไป

ความน่าเชื่อถือ

ความน่าเชื่อถือโดยนำแบบสอบถามที่นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะทำการศึกษา 40 คน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้รายข้อ และหาค่าความเชื่อถือได้รวมโดยวิธีการหาความสอดคล้องภายในคำตอบแบบ Cronbach's Alpha เป็นการวัดเพียงครั้งเดียว ซึ่งการวิเคราะห์ใช้คำสั่งโปรแกรมสำเร็จรูป

SPSS (Statistical Package for the Social Science) for Windows version 12.0 ณ
สถาบันคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อถือ เท่ากับ .9010 ถือว่าอยู่ในระดับที่มีความเชื่อมั่น
และเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น (validity) ยิ่งขึ้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามชุดนี้ไปให้
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องซ้ำอีกครั้งก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดการเข้ารหัสข้อมูลไว้ทั้ง 2 วิธี คือ ให้รหัส
ของข้อมูลไว้ก่อนการเก็บประมวลรวบรวมข้อมูล สำหรับการให้รหัสคำตอบจาก
แบบสอบถาม และให้รหัสหลังจากได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว

ผู้วิจัยได้ศึกษาการประมวลผลอีกแนวทางหนึ่งที่แบ่งขั้นตอนการประมวลผล
เป็น 3 ขั้นตอนได้แก่ การเตรียมข้อมูลเพื่อการประมวลผล การประมวลผลข้อมูล และ
การแสดงผลลัพธ์ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า 41-59) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม
รายละเอียดดังต่อไปนี้

การเตรียมข้อมูลเพื่อการประมวลผล

การเตรียมข้อมูลเพื่อการประมวลผลประกอบด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย
การใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังที่ได้กล่าวมาแล้วและดำเนินการ
ตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนสภาพข้อมูลเป็นการเปลี่ยนสภาพข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่สะดวก
ในการวิเคราะห์ โดยการสร้างตารางและกรอกข้อมูลด้วยการเขียน หลังจากนั้นนำข้อมูล

ไปป้อนเข้าคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel เพื่อนำไปแปลงใช้กับโปรแกรม SPSS

2. การลงรหัส เป็นการเปลี่ยนรูปแบบข้อมูล โดยการให้รหัสแทน คำถามแต่ละข้อในแบบสอบถามแต่ละส่วน ในที่นี้ผู้วิจัยได้กำหนดรหัสด้วยตัวอักษรผสมกับตัวเลข ในคำถาม คือคำถามปลายปิด คำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือกหลายคำตอบ ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา คำถามที่แสดงความคิดเห็น หรือความชอบเช่นการเลือกชมละคร ระดับใด (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด)

3. การกำหนดค่าตัวแปรในโปรแกรม SPSS โดยการกำหนดรหัสตัวแปรที่ Variable ในส่วน SPSS Data Editor ซึ่งต้องกำหนดรายละเอียดลงใน Columns ประกอบด้วย ID Name Type Decimal Label Values Missing Align และ Measure จากนั้นคัดลอกข้อมูลจากโปรแกรม Microsoft Excel มาวางในส่วน Data Editor และทำการตรวจสอบข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละชุดตามแนวแถวของโปรแกรมให้ตรงตามต้นฉบับโดยการเลือกดูมตรวจ

การประมวลผลข้อมูล

การประมวลผลข้อมูล (data processing) ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นด้วยสถิติพรรณนาและการวิเคราะห์ขั้นสูงด้วยสถิติอ้างอิง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows ที่สถาบันคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังนี้

1. การวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา (descriptive statistics) เพื่อสรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าสถิติข้อมูล 2 กลุ่มได้แก่

1.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ หมายถึง สเกลแบ่งกลุ่ม (nominal scale) และสเกลอันดับ (ordinal scale) สถิติที่ใช้ได้แก่ จำนวนหรือความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percent)

1.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ หมายถึง สเกลแบบช่วง (interval statistics) โดยใช้สถิติซึ่งแสดงค่ากลางได้แก่ค่าเฉลี่ย (mean) สำหรับสถิติที่แสดงค่าการกระจายของข้อมูลได้แก่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard Deviation (SD)

2. การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยโดยใช้สถิติอ้างอิง (inferential statistics) กล่าวคือ การวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการวิเคราะห์นั้นอ้างอิงถึงลักษณะที่สำคัญของประชากร ด้วยการทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า 63-65)

2.1 กำหนดสมมติฐาน ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (one-way analysis of variance--ANOVA) โดยการกำหนดระดับนัยสำคัญ (Significant หรือ Sig) ด้วยค่าแอลฟา (Alpha หรือ α) ไม่เกิน 0.05

2.2 ทดสอบสมมติฐานใช้กรณีทดสอบตัวแปรเชิงกลุ่ม 2 กลุ่มย่อย ใช้สถิติ t-test สำหรับตัวแปรเชิงกลุ่มที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบคู่ต่างด้วยวิธี Least Square Difference (LSD)

การแสดงผลลัพธ์

การแสดงผลลัพธ์ (out put) เป็นการนำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ด้วยการนำเสนอด้วยตาราง ประกอบการรายงานด้วยความเรียง ผลการวิเคราะห์จะได้ดำเนินการนำเสนอโดยละเอียดในบทที่ว่าด้วยผลการวิจัยและสรุปผลการวิจัยต่อไป